

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра обліку і оподаткування

**ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Обліку і оподаткування
“10” липня 2020 р.**

 (М.І. Гордієнко)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВНД 6 Складання і оцінка балансу

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма: «Облік і оподаткування»

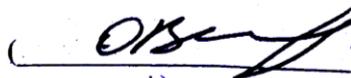
Ступінь вищої освіти: другий (магістерський) рівень

Факультет: *Економіки і менеджменту*

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Складання і оцінка балансу» для студентів за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування».

Розробник:
Назаренко О.В. д.е.н, професор
кафедри обліку і оподаткування

підпис

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри обліку і оподаткування
Протокол від 19.06. 2020 року № 12

Завідувач кафедри _____ (підпис) _____ (М.І. Гордієнко)
_____ " _____ " _____ 2020 року (прізвище та ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ (підпис) _____ (М.І. Гордієнко)

Декан факультету _____ (підпис) _____ (Н.І. Строченко)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

_____ (підпис) _____ (Ф.І. Баранів)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 10.07. _____ 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування (шифр і назва)	Вибіркова	
	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування» (шифр і назва)		
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2020-2021 й	
		Курс	
		2	
		Семестр	
		3-й	
Загальна кількість годин – 90	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		6 год.	
		Практичні, семінарські	
		6 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
	78 год.		
	Індивідуальні завдання:		
	Вид контролю: іспит		
		Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання - 12 / 78 (13/87)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1 Метою дисципліни є вивчення теоретико-методичних положень, набуття практичних навичок щодо оцінки інформаційних показників, порядку складання бухгалтерського балансу для підвищення ефективності його використання у процесі прийняття економічних рішень.

2.2 Завдання: встановлення значення бухгалтерського балансу в інформаційному забезпеченні процесу прийняття економічних рішень для вирішення завдань менеджменту, вивчення концептуальних основ бухгалтерського балансу, розгляд існуючих підходів до аналізу поточної діяльності підприємства на основі бухгалтерського балансу, засвоєння методології та методики заповнення бухгалтерського балансу.

Вивчення навчальної дисципліни «Складання і оцінка балансу» передбачає формування у студентів компетентностей:

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
1	Інтегральна	Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та процесі навчання, із поглибленим рівнем знань та вмінь інноваційного характеру, достатнім рівнем інтелектуального потенціалу для вирішення проблемних професійних завдань, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.	ІК1
1	Загальні	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК1.
2		Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ЗК6.
3		Здатність працювати в міжнародному контексті.	ЗК7.
4		Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	ЗК8.
1	Фахові (спеціальні)	Здатність формувати та використовувати облікову політику для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.	ФК1.
2		Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.	ФК4.
3		Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.	ФК5.
4		Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших	ФК9.

	користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.	
5	Здатність оцінювати ефективність використання активів підприємства.	ФК12.

2.3 Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Складання і оцінка балансу» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Знати теорію, методіку і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.	ПРН2.
2	Знати Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.	ПРН5.
3	Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.	ПРН9.
4	Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.	ПРН12.
5	Аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.	ПРН15.
6	Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.	ПРН19.

3. Програма навчальної дисципліни

Програма заходиться на апробації

Змістовий модуль 1. Звітність в системі бухгалтерського обліку, види звітності, основи фінансової звітності, формування інформації бухгалтерського балансу на основі облікової політики підприємства, підготовка облікових даних для складання балансу, загальне поняття про бухгалтерський баланс

Тема 1. Звітність в системі бухгалтерського обліку, види звітності

Бухгалтерський облік як інформаційна система. Підходи до методу бухгалтерського обліку: адитивний і процедурний. Звітність як елемент методу бухгалтерського обліку. Еволюція розуміння мети, предмету, об'єкта і методу бухгалтерського обліку. Історичний розвиток форм бухгалтерського обліку та звітності. Звітність в системі бухгалтерського обліку України. Еволюція принципів складання та подання фінансової звітності. Еволюція якісних характеристик фінансової звітності. Користувачі звітної інформації. Якісні характеристики звітної інформації. Види звітності.

Тема 2. Основи фінансової звітності

Поняття фінансової звітності. Мета і завдання звітності. Склад і структура звітності. Вимоги національних стандартів до складу та елементів фінансової звітності. Принципи ведення обліку та складання звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Підготовка облікових даних для складання звітності. Склад річної фінансової звітності. Поняття звітного періоду. Порядок подання та оприлюднення звітності підприємств. Альтернативні підходи до звітного періоду фінансової звітності. Фінансова звітність за кордоном та Україна: порівняльний аспект.

Тема 3. Формування інформації бухгалтерського балансу на основі облікової політики підприємства

Призначення та сутність облікової політики підприємства. Облікова політика: необхідність, порядок формування. Використання облікової політики у процесі формування інформації бухгалтерського балансу. Елементи облікової політики та їх вплив на статті бухгалтерського балансу. Елементи облікової політики та їх вплив на аналітичні показники.

Тема 4. Підготовка облікових даних для складання балансу

Документальні та фактичні методи здійснення економічного контролю. Інвентаризація, як вагома складова контролю фактичної наявності активів (зобов'язань) суб'єкта господарювання. Порядок проведення інвентаризації. Економічна доцільність проведення дооцінки (уцінки) активів. Порядок проведення дооцінки (уцінки) активів. Методика та послідовність закриття бухгалтерських рахунків. Розгляд процесу проведення інвентаризації, дооцінки (уцінки) активів, закриття бухгалтерських рахунків перед складанням балансу на конкретному прикладі.

Тема 5. Загальне поняття про бухгалтерський баланс

Види бухгалтерських балансів. Баланс-брутто і баланс-нетто. Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан). Періодизація розвитку бухгалтерського балансу. Баланс як найдревніша форма бухгалтерської звітності, етапи еволюції балансу, німецька школа балансознавства. Основні терміни балансознавства. Основні положення Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Роль і місце додаткових статей фінансової звітності. Структура балансу та вимоги до нього. Типи балансових змін. Основне балансове рівняння або фундаментальна облікова модель.

Змістовий модуль 2. Сучасні діючі форми бухгалтерських балансів їх спільні риси та відмінності, характеристика та оцінка статей балансу, бухгалтерський баланс як інструмент управління підприємством

Тема 1. Сучасні діючі форми бухгалтерських балансів їх спільні риси та відмінності

Концептуальна основа формування показників бухгалтерських балансів суб'єктів господарювання різних форм власності, їх спільні риси та відмінності. Баланс (Звіт про фінансовий стан) №1. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва №1-м. Звіт про фінансовий стан банку (Баланс). Баланс розпорядників та одержувачів бюджетних коштів.

Тема 2. Оцінка статей балансу відповідно до НП(С)БО. Статико-динамічний підхід

Баланс статичний і баланс динамічний. Особливості складання вітчизняного бухгалтерського балансу згідно з теоріями статичного та динамічного балансу. Зв'язок балансу з іншими формами фінансової звітності. Взаємозв'язок показників балансу зі звітом про фінансові результати (сукупний дохід). Взаємозв'язок показників балансу зі звітом про рух грошових коштів. Взаємозв'язок показників балансу зі звітом про власний капітал. Взаємозв'язок показників балансу з примітками до фінансової звітності

Тема 3. Характеристика та оцінка статей активу Балансу

Поняття та складові необоротних активів. Характеристика статей розділу 1 «Необоротні активи». Методика складання розділу 1 «Необоротні активи». Оцінка статей розділу 1 «Необоротні активи». Поняття та складові оборотних активів. Характеристика статей розділу 2 «Оборотні активи». Методика складання розділу 2 «Оборотні активи». Оцінка статей розділу 2 «Оборотні активи». Особливості заповнення та оцінки розділу 3 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття». Резерв сумнівних боргів, його суть та порядок розрахунку. Необоротні та оборотні активи. Теорія відмінностей. Визнання статей балансу.

Тема 4. Характеристика та оцінка статей пасиву Балансу (власний капітал).

Поняття та складові власного капіталу. Характеристика статей розділу 1. «Власний капітал». Методика складання розділу 1. «Власний капітал». Оцінка статей розділу 1. «Власний капітал» Поняття та складові довгострокових (поточних) зобов'язань і забезпечень. Характеристика статей розділів 2, 3 «Довгострокові (поточні) зобов'язання і забезпечення». Методика складання розділів 2, 3 «Довгострокові (поточні) зобов'язання і забезпечення». Оцінка статей розділів 2, 3 «Довгострокові (поточні) зобов'язання і забезпечення». Особливості заповнення та оцінки розділу 4 «Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття».

Тема 5. Бухгалтерський баланс як інструмент управління підприємством

Завдання менеджерів, вирішення яких потребує інформації щодо реальної вартості підприємства. Методи оцінки вартості підприємства. Потенційні активи підприємства. Особливості балансу призначеного для задоволення інформаційних потреб різних груп користувачів. Випадки необхідності коригування балансу.

Коригування звітності внаслідок впливу подій після дати балансу. Групування показників оцінки статей балансу. Відображення впливу інфляційних процесів на балансові показники. Балансові показники реальної вартості підприємства, їх характеристика.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Звітність в системі бухгалтерського обліку, види звітності, основи фінансової звітності, формування інформації бухгалтерського балансу на основі облікової політики підприємства, підготовка облікових даних для складання балансу, загальне поняття про бухгалтерський баланс												
Змістовий модуль 1. Звітність в системі бухгалтерського обліку, види звітності, основи фінансової звітності, формування інформації бухгалтерського балансу на основі облікової політики підприємства, підготовка облікових даних для складання балансу, загальне поняття про бухгалтерський баланс												
Тема 1. Звітність в системі бухгалтерського обліку, види звітності							9	2	-	-	-	7
Тема 2. Основи фінансової звітності							8	-	-	-	-	8
Тема 3. Формування інформації бухгалтерського балансу на основі облікової політики підприємства							9	-	1	-	-	8
Тема 4. Підготовка облікових даних для складання балансу							9	1	1	-	-	7
Тема 5. Загальне поняття про бухгалтерський баланс							9	1	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1							44	4	2	-	-	38
Усього годин							44	4	2	-	-	38
Модуль 2 . Сучасні діючі форми бухгалтерських балансів їх спільні риси та відмінності, характеристика та оцінка статей балансу, бухгалтерський баланс як інструмент управління підприємством												
Змістовий модуль1. Сучасні діючі форми бухгалтерських балансів їх спільні риси та відмінності, характеристика та оцінка статей балансу, бухгалтерський баланс як інструмент управління підприємством												
Тема 6. Сучасні діючі форми бухгалтерських балансів їх спільні риси та відмінності							9	1	-	-	-	8
Тема 7. Оцінка статей							10	1	1	-	-	8

балансу відповідно до НП(С)БО. Статико-динамічний підхід												
Тема 8. Характеристика та оцінка статей активу Балансу						9	-	1	-	-		8
Тема 9. Характеристика та оцінка статей пасиву Балансу						9	-	1	-	-		8
Тема 10. Бухгалтерський баланс як інструмент управління підприємством						9	-	1	-	-		8
Разом за змістовим модулем 1						46	2	4	-	-		40
Усього годин						46	2	4	-	-		40
Усього годин						90	6	6	-	-		78

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Звітність в системі бухгалтерського обліку, види звітності План 1. Бухгалтерський облік як інформаційна система. 2. Звітність як елемент методу бухгалтерського обліку. 3. Користувачі звітної інформації. 4. Якісні характеристики звітної інформації. 5. Види звітності.	2
2	Тема 3. Підготовка облікових даних для складання балансу. Загальне поняття про бухгалтерський баланс План 1. Порядок проведення інвентаризації. 2. Порядок проведення дооцінки (уцінки) активів. 3. Закриття бухгалтерських рахунків. 4. Види бухгалтерських балансів. 5. Баланс-брутто і баланс-нетто. 6. Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан). 7. Періодизація розвитку бухгалтерського балансу. 8. Основні терміни балансознавства. 9. Роль і місце додаткових статей фінансової звітності. 10. Структура балансу та вимоги до нього. 11. Типи балансових змін. 12. Основне балансове рівняння або фундаментальна	2

	облікова модель.	
3	Тема 4. Сучасні діючі форми бухгалтерських балансів їх спільні риси та відмінності. Оцінка статей балансу відповідно до НП(С)БО. Статико-динамічний підхід. План 1. Баланс (Звіт про фінансовий стан) №1. 2. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва №1-м. 3. Звіт про фінансовий стан банку (Баланс). 4. Баланс розпорядників та одержувачів бюджетних коштів. 5. Баланс статичний і баланс динамічний. 6. Особливості складання вітчизняного бухгалтерського балансу згідно з теоріями статичного та динамічного балансу. 7. Зв'язок балансу з іншими формами фінансової звітності.	2
	Разом	8

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Формування інформації бухгалтерського балансу на основі облікової політики підприємства. Підготовка облікових даних для складання балансу	2
2	Тема 2. Теоретичні аспекти в практиці побудови балансу. Методика формування та оцінка статей активу Балансу.	2
3	Тема 3. Методика формування та оцінка статей пасиву Балансу. Бухгалтерський баланс як інструмент управління підприємством.	2
	Разом	6

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Звітність в системі бухгалтерського обліку.	7
2	Тема 2. Основи фінансової звітності.	8
3	Тема 3. Формування інформації бухгалтерського балансу на основі облікової політики підприємства.	8
4	Тема 4. Підготовка облікових даних для складання балансу.	7
5	Тема 5. Загальне поняття про бухгалтерський баланс.	8
6	Тема 6. Сучасні діючі форми бухгалтерських балансів їх спільні риси та відмінності.	8
7	Тема 7. Оцінка статей балансу відповідно до НП(С)БО.	8

	Статико-динамічний підхід.	
8	Тема 8 Характеристика та оцінка статей активу Балансу.	8
9	Тема 9. Характеристика та оцінка статей пасиву Балансу.	8
10	Тема 10. Бухгалтерський баланс як інструмент управління підприємством.	8
	Разом	78

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. *Словесні*: розповідь, пояснення, бесіда, лекція,
- 1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація, спостереження.
- 1.3. *Практичні*: практична робота, вправи.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

- 2.1. Аналіз.
- 2.2. Синтез.
- 2.3. Індукція.
- 2.4. Дедукція.

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

- 3.1. Проблемного викладання.
- 3.2. Евристичний (частково-пошуковий)
- 3.3. Дослідницький.
- 3.4. Пояснювально-демонстративний

4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання, мозкова атака, рішення кросвордів, круглі столи, ділові та рольові ігри, використання проблемних ситуацій, самооцінка знань, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій).

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)

3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:

- рівень знань, продемонстрований на практичних та семінарських заняттях;
- активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
- експрес-контроль під час аудиторних занять;
- самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
- виконання аналітично-розрахункових завдань;
- написання рефератів;
- результати тестування;
- письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										С Р С	Разом за модулі та СРС	Підсумковий тест - екзамен	Сума
Змістовий модуль 1 - 20 балів					Змістовий модуль 2 - 20 балів								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10				
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	30	70	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
69-74	D	
60-68	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Назаренко О.В. Складання і оцінка балансу. Електронний навчально-методичний комплекс. Суми, 2020 р. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2969>

2. Назаренко О. В. Складання і оцінка балансу : Методичні рекомендації щодо проведення практичних та семінарських занять / Назаренко О. В., Назаренко І. М., Орехова А. І.; СНАУ. – Суми, 2016. – 43 с.

3. Назаренко О. В. Складання і оцінка балансу : Методичні рекомендації для самостійної роботи / Назаренко О. В., Назаренко І. М., Орехова А. І.; СНАУ. – Суми, 2016. – 20 с.

13. Рекомендована література

Базова

1. Бессонова С. І. Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності : навч. посіб. Маріуполь : ПДТУ, 2016. 235 с.

2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. – 570 с.

3. Звітність підприємств: навчальний посібник / Ю.А. Верига, М.М. Орищенко, Н.В. Прохар. Полтава : ПУЕТ, 2014. – 500с. URL: http://194.44.39.212/action.php?kt_path_info=lm.web.view&f DocumentId=691869

4. Звітність підприємств : навч. посіб. (для студ. вищ. навч. закл. за спец. «Облік і оподаткування») / [В. П. Пантелеєв, О. А. Юрченко, Г. М. Курило, К. В.

Безверхий ; за заг. редакцією д. е. н., проф. В. П. Пантелеєва]. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017. 432 с.

5. Ткаченко Н. М. Оновлена фінансова звітність в Україні : навч.-практ. посіб. К. : Ліра-К, 2015. 66 с.

6. Левицька С.О., Лебедзевич Я.В., Осадча О.О. Звітність підприємств: Підручник. Острого: НУ «Острозька академія», 2012. 230 с.

7. Бідюк О.О., Шара Є.Ю. Облік і звітність в оподаткуванні: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 496 с.

8. Грачова Р. Практичне балансознавство. Львів: Галицькі контракти, 2003. 272с.

9. Давидов Г. М, Шалімова Н.С. Звітність підприємств : навч. посіб. 2-ге вид., стер. К. : Знання, 2011. 623 с.

10. Назаренко О.В., Лукаш Р.В. Фінансові результати: сутність та особливості організації бухгалтерського обліку. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 22. С. 19-25.

11. Назаренко О.В. Особливості інформаційного забезпечення документації та інвентаризації матеріальних цінностей в умовах сучасного високоінтенсивного складського комплексу. Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю: матеріали II Міжнар. наук. – практ. конф., присвяченої 100-річчю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 23 квітня 2020 р.) / за ред. Плаксієнка В. Я., Пилипенко К. А. Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2020. С. 378-380.

12. Назаренко О.В. Особливості формування обліково-аналітичної компоненти управлінської звітності логістичного сегменту підприємства. Основні напрями удосконалення бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах євроінтеграції: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, 15 травня 2020 року / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Х.: «Стильна типографія», 2020. С51-54.

13. Назаренко О.В., Лукаш Р.В. Фінансові результати: сутність та особливості організації бухгалтерського обліку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 22. С. 19-25.

14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: URL: <http://buhgalter911.com/Res/NPSBO/NPSBO1.aspx>.

Допоміжна

1. Drobyazko S., Shapovalova A., Bielova O., Nazarenko O., Yunatskyi M. Evaluation of Effectiveness of Responsibility Centers in the Management Accounting System. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal* 2019. Vol. 23 № 6. URL: <https://www.abacademies.org/articles/evaluation-of-effectiveness-of-responsibility-centers-in-the-management-accounting-system-8797.html>

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами і доповненнями). Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>

3. Алексеева А.В., Веренич О.Г. Облік і звітність в оподаткуванні. Практикум: Навчально-методичне видання. – КНТЕУ, 2011. – 38 с.

4. Назаренко О.В. Нормативне обґрунтування відображення вартості землі в балансі підприємства. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції: «Актуальні проблеми теорії і практики бухгалтерського обліку, аудиту, аналізу й оподаткування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку»(ПДАТУ, м. Кам'янець-Подільський 14 грудня 2016 р.). – Тернопіль: Крок, 2016. – 247с. (с. 56-58)

5. Назаренко О.В. «Дрібний готівковий фонд» чи корпоративні платіжні картки: обліковий аспект, особливості імплементації. Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація: збірник тез доповідей учасників XVIII Всеукраїнської наукової конференції. Київ: ДП «Інформ. – аналіт. агентство», 2020. С.79-84.

6. Назаренко О. В. Обліково-аналітичні аспекти групування витрат операційної діяльності логістичного сегменту підприємства. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». № 4. 2019. С. 56-64.

7. Чижевська Л.В., Пархоменко В.М., Кривошей М.М. Звітність підприємства: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит”. За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ЖІТІ, 2003. – 436с.

14. Інформаційні ресурси

Інтернет ресурси:

Офіційний сайт Верховної Ради України: Законодавство України : [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України: [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства фінансів України: [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

Офіційний сайт Державної служби статистики України: [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

<http://www.balance.ua/ua/sai/blanks> - Бланки, форми звітності

<http://smida.gov.ua> - єдиний інформаційний масив даних про емітентів цінних паперів